

Naročnina
za državo SHS,
do preklica:
a) na po. ti mesečno Din 14
b) dostavljen, nadom.
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 22
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vostnih SHS

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostolpna petlinna vrsta mali
oglasil po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglasil nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslana itd.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvezemski
ponedeljka in dneva po prav-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
ko opisi se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, Sarajev 7.663, praga in dunaj 24.787.

Mažarske volitve.

Fevdalna gospoda v bivši Avstriji je bila silno neprijetno iznenadena, ko so v Avstriji vpeljali pod pritiskom javnega mnenja leta 1897. splošno in tajno volilno pravico. Znašla pa se je takoj, ko so pokazali galitski šlahčiči, da splošna volilna pravica ni tako nevarna stvar, kakor se je zdelo na prvi pogled, zlasti če ima odločujoča gospoda v rokah policijski aparat in armado. Kaj pomenita ta dva činitelja lahko v parlamentarni državi, je krasno povedal poljski socialni demokrat Daszynski v svojem prvem govoru v »ljudskem« avstrijskem parlamentu, ko je govoril o volitvah v Galiciji.

Na »volitve« so se razumeli tudi mažarski gospodje. Na Ogrskem se seveda parlamentarnih vojaških in žandarmerijskih metod ni bilo treba posluževati, pač pa je bilo to potrebno na Slovaškem in zlasti na Hrvaškem in v Vovodini, kjer je prebival velik del ogrskih »narodnostih« blagega spomina. Volitve v teh krajih so se vršile čisto svobodno, svobodno namreč za pristaše vladnih strank, dočim so opozicionalce nagrali vojniki in žandari na kako dvorišče, kjer so jih stražili obkoljene tako dolgo, dokler ni »szolgabiro« dal znamenje, da je volilni akt končan. Kdor se zanima za tehniko mažarskih volitev, naj bere tozadevne članke in brošure slovitiga Watsona.

Zdi se, da so članke in brošure Watsonove tudi srbijski politiki s pridom brali. Ne da bi se zgražali nad njimi, Bog obvaruj! Naučili pa so se, kako je treba take metode izrabiti v lastno korist.

Ena takih metod obstoji v nepravilni sestavi volilnih list. Belgrajska »Politika« z dne 23. t. m. objavlja na uvodnem mestu razgovor svojega sodravnika s podpredsednikom državnega odbora g. Pero Markovićem, kjer ugotavlja, da je državni odbor določil volišča kljub nedostatkim volilnim listam! Glasom izjave istega gospoda volivne liste niti do 20. februarja ne bodo še gotove, do tega dne pa morajo biti že potrjene kandidatske liste! Sodišča bodo torej v mnogih krajih naše države prisiljena odobravati kandidatske liste na podlagi nepopolnih volilnih list. Mi bomo torej volili prej, predno bodo gotove tehnične priprave za volitve.

Kakšne volivne sleparije se bodo pa dale uganjati na račun nepopolnih volilnih imenikov, si lahko predstavlja vsak sam. Vpisovali oziroma črtali bodo lahko volivce iz imenikov po mili volji, kakor bo pač kazalo. To se bo dalo prakticirati zlasti v Vovodini glede Nemcev in Mažarov.

Pride pa še lepše. »Pravda« z dne 23. t. m. objavlja dopis nekega srezkega radikalnega volivnega odbora na centralni odbor radikalne stranke, kar je istovetno z vladno, naj odstavi v dotičnem srezu gotovo, imenoma navedene uradnike, druge naj prestavi, tretje zopet imenuje. V imenovanje predlaga odbor seveda samo svoje najbolj brezobzirne agitatorje, ki znajo »udesiti, što treba«. Ti ljudje bodo seveda »udesili«, da bo v raznih volilnih okrožjih, zlasti v Južni Srbiji, polovica opozicionalcev pravočasno v zaporu, druga polovica pa bo smela vtikati svoje kroglice zato, da jih bo vladi zvesti član vladi še zvestejše komite ponoči pretresel v tisto škrinjico, ki je prava. Da bo v mnogih krajih pri takih prilikah teklo tudi nekoliko krvi, je na Balkanu razumljivo samo po sebi in nekaj vsakdanjega.

Naj bo za danes dovolj takih mažarskih volilnih sredstev. Ko se bo sestal parlament — če ga ne bo kakšna kamarila že pred prvim sestankom razglašala — bomo imeli dovolj dokazov jugoslovanskega parlamentarizma na razpolago.

Ni dvoma, da se bodo začele take metode pojavljati tudi pri nas. Pisma, ki jih pošilja vladajoča radikalna stranka raznim osebam, zlasti uradnikom, so prvi začetek. Mi smo prepričani, da se naše slovensko uradništvo v take zanjke ne bo dalo ujeti in da se bo vsakemu poskusu falzificiranja volilnih rezultatov uprlo kot en mož, vsaj dejanjsko, če ne z odprtimi protesti. Prepričani pa smo tudi, da bodo slovenski vo-

livi preko svojih organizacij znali število svojih glasov najmanj tako natanko ugotoviti kot vladne komisije same. Zato pravimo vladi: Od volitev v Sloveniji mažarske roke proč!

Že prvi poskusi volivnih mahinacij pa kažejo, kako silno potrebna je upravna osamosvojitev slovenskega ozemlja in volitve bodo nov dokaz naše zahteve po zakonodajni avtonomiji Slovenije.

Borba med Francijo in Nemčijo.

STAVKE DELAVSTVA.

Essen, 25. jan. (Izv.) Osobje kolodvorov Düsseldorf, Rad in Hamborn je stopilo včeraj v stavko, tako da popolnoma počiva obrat. Za včeraj so bili napovedani 4 vojaški vlaki, za danes zjutraj pa 1 vojaški vlak.

Düsseldorf, 25. jan. (Izv.) Vsi uradniki, nastavljeni in delavci državnih in občinskih oblasti so stopili od 5. do 7. ure popoldne v protestno stavko radi obsodbe dr. Schluziusa in Reiffeisna.

Düsseldorf, 25. jan. (Izv.) Hamborn so zasedle belgijske železničarske čete. Nemški železniški uradniki in delavci so zapustili delo. Promet na železnici je ustavljen.

Berlin, 25. jan. (Izv.) »Vossische Zeitung« poroča iz Essena, da so včeraj nastopili delavci vseh strok na delo po 24 urni protestni stavki, da omogočijo preskrbo nezasedene Nemčije s premogom.

Pariz, 25. jan. (Izv.) Minister za javna dela in general Weygand sta snoči odpotovala v ruhrsko ozemlje, da proučita položaj. Kakor poroča vojno ministrstvo, da je radi delne stavke nemških železničarjev odpotovala snoči v ruhrsko ozemlje 3750 francoskih železničarjev za nedoločen čas kot inštruktorji.

Manheim, 25. jan. (Izv.) Zveza transportnih delavcev je sklenila, da ustavi plovbo na Renu. Radi tega so tudi v Manheimu pri renski plovbi zaposleni delavci stopili v stavko. Na Renu počiva ves promet.

Berlin, 25. jan. (Izv.) Po vesteh iz Varšave je poljsko vojno (!) ministrstvo odredilo, da se morajo dosluženi poštni, železniški in rudarski nastavljeni zglasiti pri predpostavljanih oblastvih, da se bodo stavili na razpolago francoski vladi.

RAZVELJAVLJENE POGODBE S FRANCOŠKIMI RUDNIKI.

Berlin, 25. jan. (Izv.) »Berliner Tageblatt« poroča, da so rensko-vestfalski plavži razveljavili vse pogodbe z lotrijskimi rudniki ter sklenili s švedskimi rudniki pogodbo za dobavo večje množine rude z veljavnostjo do leta 1932.

FRANCIJA ISČE PREMOGA V ANGLIJI.

London, 25. jan. (Izv.) Iz New Castla se poroča, da so francoske železniške oblasti vprašale, ali bi mogle nemudoma dobiti približno 20.000 ton durhamerskega severnecumberlandskega premoga, ki bi se naj dobavil tekom februarja.

DEMENTIRANA MOBILIZACIJA.

Pariz, 25. jan. (Izv.) Vest lista »Daily News«, da je pričela Francija mobilizirati, se demantira. Vpoklicani so bili samo železničarji.

NADALJNE PRODIRANJE FRANCOZOV

Berlin, 25. jan. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Essena, se pomikajo iz mesta transporti francoskih in belgijskih čet v smeri proti severu in jugu, torej proti mejam ruhrskega ozemlja.

ARETACIJE.

Mainz, 25. jan. (Izv.) Aretirani zastopniki rudnikov so bili izpuščeni včeraj po sedmih zvečer ter so danes dopoldne odpotovali v Essen.

Vprašanje carinske meje med nasledstvenimi državami.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) V tukajšnjih političnih krogih se govori, da je angleška vlada sprožila pri nasledstvenih državah vprašanje carinske unije in enotnega denarja.

Ne dvomimo pa niti najmanj, da se bodo uresničile besede, s katerimi se prične Protičev uvodni članek v »Radikal« z dne 23. t. m.:

»Volitve v mesecu marcu bodo ostale klasičen vzgled za to, kako se v naši kraljevini ne sme apelirati na ljudstvo, če hočemo ostati res ustavna in parlamentarna država.«

OBSDOBE NEMŠKIH URADNIKOV.

Berlin, 25. jan. (Izv.) Deželni finančni predsednik v Düsseldorfu dr. Schluzius je bil danes zvečer obsojen pred vojnim sodiščem v Mainzu na eno leto ječe, vendar pa je bila kazen odgodena in so dr. Schluziusa izpustili. Predsednik rudniške direkcije v Recklinghausnu tajni svetnik Reiffeisen je bil obsojen na eno leto ječe in mu je bila kazen istotako odgodena ter je bil po obsodbi izpuščen na svobodo. Iz ruhrskega ozemlja poročajo o nadaljnjih aretacijah in izgonih.

Mainz, 25. jan. (Izv.) Neposredno po obsodbi je bilo dr. Schluziusu in tajnemu svetniku Reiffeisnu sporočeno, da sta izgnana iz ruhrskega ozemlja in da morata tako odpotovati. Nato ju je 10 kriminalnih uradnikov odvedlo neznanu kam.

NEMŠKE DEMONSTRACIJE.

Mainz, 25. jan. (Izv.) Snoči je došlo povodom procesa proti Thiessenu do demonstracij. Množica je v sprevedu korakala po ulicah in prepevala patriotske pesmi. Francoski konjeniški oddelki so demonstrante razgnali. Več oseb je bilo aretiranih.

Mainz, 25. jan. (Izv.) Po demonstracijah, ki so se vršile snoči po sklepu razprave vojnega sodišča, so nemški nacionalisti dejansko napadli in nadlegovali francoske voake in častnike, vsled česar je mestni poveljnik izdal proglas, v katerem pravi, da prevzame radi nedelavnosti krajevne policije francosko vojaštvo dolžnosti nemške policijske službe. Francoska vojaška oblast, ki je doslej kazala največjo potrpežljivost, je odločena, zatreti vsak pozikrus kršenja miru. Čete imajo povelje rabiti orožje.

VRNITEV ZAPLENJENEGA DENARJA.

Ludwigshafen, 25. jan. (Izv.) Ravnateljstvo badenske tovarne za anilin in sodo javlja, da so Francozi vrnili po dolgih pogajanjih zaplenjenih 100 milijonov mark za mezde.

NEMŠKI PROTESTI.

London, 25. jan. (Izv.) Nemški poslanik je izročil v Foreign Office dve noti, na katerih se protestira proti aretacijam, ki jih vrše francoske oblasti v ruhrskem ozemlju, kakor tudi proti sankcijam na podlagi čl. 17 in 18 versaileske pogodbe, ki jih smatra nemški zunanji urad za protipravne.

Berlin, 25. jan. (Izv.) Francoska vlada je odgovorila na pritožbe nemške vlade glede odredb poreske komisije z noto, v kateri izjavlja, da ne more vpoštevati protestov, ki skušajo zamenjati vloge. Dosegla bo, da se bo spoštovala versaileska pogodba, ki se ji skuša nemška vlada sistematično izogibati.

ANGLEŠKA KOMISIJA.

Berlin, 25. jan. (Izv.) »Berliner Tageblatt« poroča, da potuje po ruhrskem ozemlju angleška komisija po naročilu angleške vlade, da prouči sedanji položaj v ruhrskem ozemlju.

FRANCOŠKI MORATORIJ NEMČIJI.

Pariz, 20. jan. (Izv.) Reparačijska komisija bo brzkone v petek pričela razpravljati o francoskem načrtu moratorija, ki se naj dovoli Nemčiji.

Sporazum med SHS in Bolgarijo

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Med našo državo in Bolgarsko se je dosegel sporazum glede sestave mešanega odbora za ugotovitev krivcev nereda v Južni Srbiji in Macedoniji.

Psihološki moment v Pašićevem polit. načrtu.

Zagrebska »Narodna Politika«, glasilo »Pučke stranke« je objavila 21. dec. zanimiv članek »Psihološki moment«.

Gotovo mora vsak politično misleč občan računati z realnimi dejstvi, nič manj pa ne sme zanemarjati včasih še silnejših psiholoških dejstev, ker so v važnih trenutkih odločilno gibal v zgodovini narodov. Narodovo čustvovanje je zato za vsakega politika toplomer in kazipot v zamotanih političnih položajih.

Ker poznamo cilj Pašićeve vlade in njegove radikalne stranke, treba spoznati tudi tisti psihološki moment, na katerega stavi Pašić danes, ko se je po štirih letih državnih ustroj že dokaj popravil in utrdil, vso težo »svoje« načrta o izvedbi državnega in narodnega edinstva.

Psihološki moment, kakor ga slika »Nar. Politika«, pa je prav radi Pašićevega načrta i za nas tako zanimiv, da je vredno, če ga poznamo i mi. Je v marsičem res poučen ravno v času volitev.

»Kdor je imel,« piše člankar, »v emigraciji priliko, da je premetril razpoloženje srbskega seljaka, ta ni mogel niti oddaleč slutiti, da bo Nikola Pašić ponovno utrdil svoj stari ugled. Srbijanski seljak je bil popolnoma razočaran radi korupcijskega obnašanja velikega dela svoje gospode. Mukotrni in vztrajni borci na solunski fronti so komaj čakali, da obračunajo najpopreje z Bolgari, Nemci in Mažari, a potem tudi z nekaterimi svojimi voditelji. V begunskih in vojaških taboriščih so videli, da velik del njihove najuglednejše inteligence dela drugače kakor oni. Dočim je bilo srbsko vojno taborišče pri Solunu urejeno slabše od najzadnjega zavezniškega taborišča, dočim so bile zdravstvene in prehranitvene razmere med srbskimi vojniki in begunci uprav obupne, tedaj so neki dobavitelji in politični »cincari« živeli po italijanskih, afriških in grških mestih, in sicer udobneje kakor kdaj prej v Srbiji. Državni posli in državna skladišča so postali plen špekulantov in ponevernikov. Srbski seljak je vse to gledal ali slišal, kako mu drugi o tem pripovedujejo. V njegovi duši se je nakopilo toliko nezadovoljstva, da je človek s strahom pomislil, kaj bo ta seljak storil s svojimi tedanjimi režimskimi voditelji, kadar se vrne z njimi v Srbijo.

Po osvoboditvi se je nezadovoljstvo srbskega seljaka le še ojačilo s tem, ker je ogromni vojni plen izginil v nenasične žepce patentiranih rodoljubov in korupcionalistov, dočim je ljudstvo ostalo ponekod docela golo, boso in gladno in ni imelo ni toliko, da bi ob setvi moglo polje obdelati in obsejati. In vendar je prav isti seljak ponovno stisnil zobe ter poklonil svoje zupanje prav istim ljudem, ki jih je preje preklinjal.

Kako se je moglo to zgoditi? bo vprašal slovenski kmet. Če bo pomislil na svoje razpoloženje ob prevratu in na agitatorje za volitve v konstituanto l. 1920, ki so prinesle odločilno moč samostojnežem in demokratom Žerjavove baže, bo razumel tem lažje i svojega srbskega brata seljaka, ki je storil isto kot — on.

Člankar prav lepo pojasnjuje ta preobrat v mišljenju srbskega seljaka. »Srbijanski seljak« piše, »je v emigraciji komaj čakal, da se ujedini s Hrvati in Slovenci. Često se je čulo, kako poedinci govorijo: »Kadar obračunamo z Avstrijo, potem nam boste vi »Jugoslovenci« pomagali, da obračunamo tudi s tistimi, ki so nas okrali v tujini.« Spominjali so se tudi poedinih strank in oseb, s katerimi žele obračunati pri volitvah. Tako niso govorili le poedinci, to je bilo skoro obče mišljenje srbijskih emigrantov. Toda po ujedinenju so se stvari vse drugače razvijale, kakor se je to moglo sploh pričakovati. Prav tisti čas, ko je vladalo tako razpoloženje celo po priznanju samega Drag. Hrvoja v »prečanski« krajih in bi se bila mogla na tem temelju sgradiati močna in konsolidirana država, so pričeli nekateri »prečanski« čokorilovski denuncijanti obrekovati Hrvate in Slovence, prikazovati jih Srbom kot nekele ne-

prijatelje Srbstva in kot črnožolte Avstrijci. Srbi, ki so bili v emigraciji naklonjeni celo federalizmu, so se odločili pod vplivom »prečanskih«*»Srbov za centralizem v misli, da morejo edino s njim napraviti državo močno in nerazdeljivo. Nezadovoljni srbski seljaki so se oprijeli novega gesla: Država je v nevarnosti, Srbstvo je v nevarnosti. Zda ni časa za obračunavanje s svojimi korupcionisti Avstrija še živi v duši Hrvatov in Slovencev, zato jo je treba i tu do kraja pobiti!«*

K temu psihološkemu preobratu je mino prispel tudi en del Hrvatov, ki ni znal, kako malo moči imajo v sami Srbiji čkoricilovski hegemonisti, pa je začel vračati za čkoricilovska nasilja in obrekovanja s tako politiko, ki je čisto le potrdila srbijanske seljake v veri, da so Hrvati resnično taki, kakršne so jim jih slikali podpihovci »Srbske Rijec«, »Srbske Zore«, »Srbijec«, »Zastave«, »Balkana«*in podobnih listov.*

Psihološki moment v razpoloženju srbskega naroda riše tudi radikalno glasilo »Vreme«*9. okt. v članku »Centralizem ili autonomija«. Tudi ta glas je zanimiv, ker dopolnjuje gornje izvajanje. Glasi se:*

»Srbski narod, kateremu ne more nihče, vključ vsem njegovim zablodam odrekati, da ne bi bil prevzel nase glavni del napora pri ustvarjanju te države, ima svojo smernico, svoj pravec, osveščen s stoletnim iskustvom od male Karadždževe Srbije do danes. Ta pravec, ki je postal tudi že narodni instinkt, mu je dal svojo idejo o državi in načinu njenega ustvarjanja. A ta njegova ideja ga uči, kakor tudi naša z individualističnimi potezami spletena zgodovina trpljenja in propada, da je za njegov temperament, njegov značaj in stopnjo politične nabrazbe primerna le ena sama oblika države, in sicer centralistična. Tuji, modernejši in naprednejši primeri ne morejo razmajati danega reda, ki si ga je ustvaril srbski narod sam po prilikah, v katerih je živel in po ugodnostih, ki so mu bile naklonjene. Kot nositelj državne misli hoče on tudi daes, da ustvari in pozida državo po svojem instinktu.

Ta ideja se je pokazala na prejasen način od krške deklaracije sem pa do danes, ko razni federalistični poskusi, clepšani zlasti po v Parizu osnovani Jugoslovenski Ligi, propadajo tako, da postajajo izključno centralistična stvarnost v videvdanski ustavi, in to prav s pomočjo istih ljudi, ki so prej zrlili v federalizmu edino obliko državne ureditve.«

Kdor hoče prav presojati sedanje volilno razpoloženje Srbov in Srbijancev, mora računati z opisanim »psihološkim momentom preprostega naroda, upoštevati njegov državotvorni instinkt ter Pašičeve metode pri ostvarjanju velikosrbske državne ideje. Njega ne bodo prav nič presenetili volilni rezultati, kakršne hoče imeti v rokah ob najboljšem, za njegovo taktiko najugodnejšem psihološkem in politično najprimernejšem trenutku.

Kako vlada vleče za nos uradništvo.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Po poročilu današnje »Politike«*se je finančni minister definitivno odločil za rešitev uradniških plač in draginskih doklad. Kakor znano, je uradniško udruženje stavilo zahtevo, naj dobe povišane plače v prvi vrsti prečanski uradniki in sicer od 1. januarja dalje. Finančni minister stoji nasprotno na stališču, da se izplačevanje poviška prične šele tedaj, ko se dobe novi dohodki. Medtem je finančni minister že odredil, naj se*

»izdela«*zakonski predlog o izpremembi zakona o draginskih dokladah uradnikom in uslužbencem v soglasju z zahtevami splitskega uradniškega kongresa. Ta zakonski predlog bo »tako«*predložen finančnemu odboru, ki je po finančnem zakonu pooblaščen izvršiti izpremembe, ako dobi finančni minister pokritje za izdatke v izvenproračunskih dohodkih, oziroma v suficitu proračunskih dohodkov. Vsota, potrebna za povišanje plač, bi znašala okoli 10 milijonov dinarjev na mesec. Ker je število nekvalificiranih osebja največje in dobiva to osebo največje prejemke, se bo (ob svetem Nikoli) uvedlo stalno nadzorstvo nad nekvalificiranimi uradniki na ta način, da se izpraznjena mesta z njimi ne bodo več zasedla. Minister za pravosodje je obljubil, da bo predvojnimi uradnikom Srbije in Črne gore izplačal po 5000 dinarjev na račun sodno ugotovljene vojne odškodnine. Finančni minister »namerava dobiti«*pokritje za nove izdatke v povečani carini na predmete, katerih izvoz je bil nedavno dovoljen, v izvozni carini za odvisno koruzo, ki jo je okoli 50 do 60.000 vagonov in se bo izvozila proti carini 40 dinarjev na 100 kg. Kakor hitro se bodo začeli stekati novi dohodki, se bo izplačalo povišanje uradnikom.***

ZAHTEVE DALMATINSKIH URADNIKOV.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Zveza državnih nastavlencev za Dalmacijo je imela sejo, na kateri je sklenila zahtevati, naj se Dalmacija radi silne draginje uvrsti v prvi razred draginskih doklad. Osrednjemu udruženju državnih nastavlencev je bila v tem zmislu poslana resolucija.

Vlada je prepričana...

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Zunanje ministrstvo je poslalo našemu poslaniku Antonijeviću navodila glede definitivnega sporazuma z italijansko vlado radi izvršitve rapalske pogodbe. V zunanjem ministrstvu se je naglašalo vašemu dopisniku, da je vlada prepričana, da bo na prvi seji italijanskega parlamenta izvedena ratifikacija rapalske pogodbe.

Izjava mažarskega min. predsednika glede demarše male antante.

Budimpešta, 25. jan. (Izv.) V narodni skupščini je pred prehodom na dnevni red interpeliral posl. Barosz (nestranski opozicionalec) radi zadnje demarše male in velike antante. Ministrski predsednik Bethlen je odgovarjal, da bo o tej zadevi podal meritorne izjave tekom imunitetne debate. Za sedaj izjavlja samo, da smatra apel na omikano Evropo, a armiranje civiliziranega sveta, da grozi Mažarski nevarnost od sosedov, za nepotreben. Mažarska ne potrebuje takega apela, ker zaupa v moč resnice. Mažarska vlada ni prejela nobenih informacij, da se je preklicalo nedavno uvedeno oboroževanje Romunije. Nikakor pa ne namerava alarmirati mažarskega javnega mnenja, ker po njegovem mnenju to oboroževanje ni bilo tako, da bi pomenjalo resno nevarnost. Kljub temu smatra vlada za svoj dolžnost, opozoriti velesile, da se to oboroževanje še ni preklicalo in da more postati nevarno za Mažarsko. Zato se obrača na budimpeštanske zastopnike velesil s prošnjo, naj poročajo svojim vladam ter sporoče prošnjo Mažarske, naj pregovore Romunijo, da bo preklicala svoje oboroževalne ukrepe.

VPRAŠANJE DOLGA TURCIJI.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Današnja »Politika«*piše o naši soudeležbi pri turških dolgovih ter pravi, da je včeraj ministrski svet razpravljajal, ali naj se naša država obveže plačevati predvojne turške dolgove. Ministrski svet je sklenil, da ne prevzame turških dolgov v razmerju, kakor so ga predlagali zavezniki. Izdelal je svoj načrt za repartitijo turških dolgov ter o naši udeležbi pri plačevanju, pri čemer tudi nadalje vztraja na sporazumu iz leta 1913, sklenjenem med našo in turško delegacijo v Londonu. V tem zmislu so bila danes tudi poslana navodila naši delegaciji v Lausanni.*

SPOR MED JUGOFAŠISTI IN RADIKALI

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Današnje »Novosti«*poročajo, da so Pašiča posetili zastopniki četniškega udruženja, nacionalistične omladine, ratničnega udruženja dobrovolcev, rezervnih častnikov in invalidov, ki so zahtevali, da se prične z energičnim delom za zboljšanje razmer v Južni Srbiji, ker bodo nastopili v nasprotnem slučaju v akcijo neodvisnosti od vlade. Energično so protestirali tudi proti temu, da se iz strankarskih razlogov odpuščajo uradniki, bivši vojniki in dobrovoljci, ki so največ trpeli za državo.*

Novi Sad, 25. jan. (Izv.) Na včerajšnji seji ožjega odbora mestnega sveta se je sklenilo, da se ima najstrožje nastopiti proti vsem, ki so krivi neredov v mestu. Ta sklep je naperjen proti nacionalistični omladini, ki postaja čimdalje bolj drzna. Sklicana je tudi seja mestnega sveta, na kateri se bo staval enak predlog. Ker imajo v mestnem svetu večino radikali, se sodi, da so se radikali odločili za energičen nastop proti nacionalistični omladini.

PREVOZ PREMOMA SKOZI NEMCIJO USTAVLJEN.

Praga, 25. jan. (Izv.) Ravnateljstvo državnih železnic v Olomucu obavlja, da je nemška železniška uprava ustavila transporte premoga iz Moravske Ostrave preko nemškega ozemlja v Francijo.

SKRBI ČESKIH NEMCEV.

Praga, 25. jan. (Izv.) Pod vodstvom poslanca Kreпка se je zglasila pri zunanjem ministru dr. Benešu deputacija kluba nemških poljedelcev, da mu poroča o stališču nemških poljedelcev napram sedanji krizi. Dr. Beneš je odgovoril, da ni imela češkoslovaška vlada nobenega povoda misliti na mobilizacijo radi zadnjih dogodkov v ruhrskem ozemlju bodisi v političnem ali diplomatskem oziru.

MEZDNI SPORI V OSTRAVSKIH PREMGOVNIKIH.

Praga, 25. jan. (Izv.) Podjetniki v ostravskih premogovnikih so odpovedali kolektivno pogodbo s 24. t. m. na štiri tedne, ker se ni dosegel z delavci sporazum radi sobotnega delavnika.

ZNIŽANJE ŽELEZNIŠKIH TARIFOV V AVSTRIJI.

Dunaj, 25. jan. (Izv.) Ministrski svet se je danes bavil na izredni seji z novo ureditvijo tarifov na avstrijskih železnicah, ki naj stopijo v veljavo s 15. februarjem. Vožnja na osebnih vlakih se bo primerno znižala, v I. razredu bo veljala trojno ceno III. razreda. Tovorni tarife se bodo na novo uredili sredi februarja, s 15. februarjem pa se znižajo tarife za premog za 10%, za koks pa za 20%.

DRŽAVLJANSKA VOJSKA NA IRSKEM.

Dublin, 25. jan. (Izv.) Izgredi se nadaljujejo. Vstaši so zažgali kolodvora Kil-

nessan in Castemaire. Ubit je bil en železniški nastavljenec, več pa jih je bilo ranjenih.

Stari greh Avstrije.

Dunaj, 25. jan. (Izv.) Češkoslovaški narodni svet na Dunaju je vložil pri zveznem kancelarju in dunajskem županu protest proti določbi, da se mora pri bližnjem ljudskem štetju vpisati občevalni jezik, ne pa materinski, kar nasprotuje mednarodnemu pravu. Češkoslovaški narodni svet bo stopil v zvezo s slovenskim narodnim svetom za Koroško in hrvatskim narodnim svetom v Burgenlandu radi skupnega nastopa pri prihodnjem ljudskem štetju.

Volilna borba.

RAZKOL V DEMOKRATSKI STRANKI.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Kakor se doznava, bo bržkone v soboto odpotoval Ljuba Davidović v Hrvatsko in Slovenijo, kjer bo imel več sestankov s svojimi prijatelji. Namen njegovega potovanja je postavitev kandidatov v vseh krajih proti Pribičevićem pristajšem, tako da se bo vršil pred volitvami odkrit boj med njim in Pribičevićem. V nekaterih krajih je uspelo Davidoviću, da je zamenjal Pribičevićeve kandidate, ki so se volivcem vsilili, ter postavil svoje. V Sloveniji bo Davidović poizkušal pridobiti zase novo narodnonapredno stranko.

VOLIVNI PROGLAS BUNJEVAČKOŠOKAČKE STRANKE.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Bunjevačkoškačka stranka je izdala proglas na volivce, v katerem naglašajo poštrevnovalno delo v parlamentu ter zahteva avtonomijo za vse pokrajine, zlasti za Vojvodino, ter versko svobodo za vse veroizpovedi.

PROGLAS SOCIALPATRIOTOV.

Belgrad, 25. jan. (Izv.) Jutri bo v »Radničkih Novinah«*objavljen proglas socialnodemokratske stranke, v katerem se zlasti napada ljudska stranka in takozvane buržuazne stranke, ki da niso ničesar storile za zboljšanje položaja delavskega ljudstva, za kar se je borila samo socialnodemokratska stranka. V ostalem so v proglasu navedene samo znane socialnodemokratske fraze.*

...

v Boj med Protičem in Pašičem. Belgrad, 25. jan. (Izv.) Za nosilca v kruševčkem okrožju je proti Protiču določil Pašičev pristaša Jeličić. V vseh okrajih, kjer bo nastopil Protič, bodo postavili radikali protikandidate.

v Hrvatska težačka stranka. Sarajevo, 25. jan. (Izv.) Danes se je pričela skupščina hrvatske težačke stranke, na kateri se bo končno javno sklepalo o kooperaciji vseh hrvatskih strank v Bosni v svrhu skupnega nastopa pri volitvah.

v Pribičevićev poraz. »Radikal«*javlja, da so imeli pred dvema dnevoma Pribičevićevi pristaji v predsedništvu parlamenta dolg razgovor z dr. Lukiničem. Povod razgovoru je dala okolnost, da se volivci v Srbiji povsod branijo desničarskih demokratov, tako da Pribičević skoraj gotovo ne bo dobil v Srbiji več kakor deset mandatov.*

v Trumbić in Smolaka. Belgrška »Pravda«*javlja, da se dr. Trumbić in dr. Smolaka nista mogla sporazumeti glede skupne kandidature in da bosta kandidirala vsak posebej, vsak na svoji listi, — bržkone tudi oba vsak posebej propadla.*

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —.

Hotel je, naj zapustim hišico, in mi je ponujal odškodnino za plačano triletno najemnino.

»Veste,«*mi je pravil, »prav ničesar vam ne očitam, pa ubili ste mi mojo priljubljeno navado. In to spravlja moje življenje in delovanje v popoln nered. — Leta sem hodil toč na sprehod, leta —! Brez dvoma sem vedno brenčal —. Vi pa ste mi vse to onemogočili!«*

Svetoval sem mu, naj poskusi s kako drugo potjo.

»Ni mogoče! Ni nobene druge poti! Tale je edina! Iskal sem že, pa zaman. — In sedaj se mi zdi da pridem vsak dan ob štirih popoldne kakor pred — stenole.

»Ampak, dragi gospod, ako je tisto brenčanje tako važno za vas —.

»Življenjskega pomena je zame! Veste, jaz sem iznajditelj, pečam se z znanstvenim raziskovanjem. Živim —.

Ustavil se je in zakašljaj.

»— prav tamlele«*je nadaljeval, kakor bi se bil šele sedaj spomnil, in sunkoma je pokazal s prstom proti moji glavi, da bi mi bil skoraj iztaknil oko. »Tistale hiša z velikim dimnikom, ki jo vidite tam med drevjem. — In moje razmere so izredne; povem vam, izredne! — Trenutno se bavim z velevažno iznajdbo, — zagotavljam vas, z velevažno, najvažnejšo, kar jih po-*

zna zgodovina človeške kulture —! In moje delo zahteva neprestano razmišljanje, nepretrgan duševen napor — in vedro glavo. In ti popoldnevi so bili zame najsrečnejše ure — polne novih misli, novih nazaranj —!

»Pa zakaj bi si jih zopet ne privoščili —?

»Ni več mogoče! Sedaj stojijo stvari čisto drugače! Zavedal bi se samega sebe. Mislil bi na vas. Na vašo povest. — Opažoval bi samega sebe in bi našel, da sem razdražen, raztresen, — namesto da bi mislil na svoje delo. — Ne! Hišica mora biti mojale

Zamislil sem se.

Seveda sem moral predvsem stvar dobro preudariti, preden bi storil odločilen korak. Nasplošno sem bil za take posle dobro razpoložen tiste dni in prodajanje me je veselilo. — Toda hiša ni bila moja last in če sem prodal tudi le samo najemnino, bi utegnil hišni gospodar zvedeti o stvari in mi delati neprilike. In potem — nisem imel prostih rok, zadolžen sem bil! — Vsekakor je posel zahteval dober premislek.

Zelo pa me je zanimalo, da bi utegnil morebiti mož zaslediti novo koristno in dobičkonosno iznajdbo. Dobro bi bilo, sem zasodil, če bi mogel zvedeti kaj več o njegovih poskusih. Ne da bi imel kake nepošten namene, — tega ne. Mislil sem le, da bi mi njegovo raziskovanje nudilo prijetno razvedrilo pri mojem pisateljevanju.

Previdno sem se izrazil v tem zmislu. Rade volje mi je dal pojasnil. In ko je bil v teku, se je razgovor izpremenil v samogovor.

Govoril je kakor človek, ki že dolgo ni imel priliko govoriti, kakor človek, ki si je vso stvar že nešteto krat dobro premislil in preudaril. Skoraj celo uro je govoril in priznati moram, da ga je bilo precej dolgočasno poslušati. Pa vključ temu sem čutil zadovoljstvo, kakor človek, ki najde ugodno priliko, da more zanemariti nujen posel.

Pri tem najinem razgovoru sem prav malo razumel o njegovem tehničnem izrazih. Govoril je v strokovno tehničnih izrazih, ki so mi bili popolnoma tuji, in pojasnjeval mi je posamezne točke svojega dokazovanja s številkami in računal s svinčnikom po papirju, ki mi ga je vzel z mize, — na način, ki se mi je zdel nemogoč, da bi ga le samo razumel.

»Dale«*sem pravil venomer in »Napreje!«*»Razumem!«*Četudi nisem razumel mnogo.***

Toda toliko sem spoznal, da njegove »iznajdbe«*niso šala in otročarija. Čudak je bil v svojem obnašanju, pa vključ temu je izžarivala njegova osebnost, so izžarivale njegove besede in njegova dokazovanja toliko prepričevalno silo, da sem jih moral nehote vzeti resno. Kakor rečeno, nisem mnogo razumel o tem, kar mi je pravil, pa karkoli je bilo. — stvarno, tehnično možnost je razodevala.*

Pravil mi je o svoji delavnici in o svo-

jih treh pomočnikih, ki si jih je izučil. In — od delavnice pa do patentnega urada za izume je le korak, sem si potihoma mislil in računal dobičkonosne možnosti.

Povabil me je, naj ga obiščem in pridem pogledat njegovo delavnico.

Rad sem sprejel povabilo in sem tudi svoje zanimanje za njegovo delo precej poudaril. Kupčija s hišico je za sedaj stopila v ozadje.

Končno je vstal in se je opravičeval, da me je predolgo zadrževal. Taki razgovori, mi je pravil, so mu v posebno zabavo, ki si jo utegne le zelo redkokada privoščiti. Ni pogosto, je dejal, da bi našel takega razumnega poslušavca, ker se le malo družijo z znanstvenimi možmi.

»Strašno občutljivi so, taki ljudje,«*je razlagal. — In nevoščljivi! In če človek najde kako novo misel, — kako novo plodovito misel, — nočem, da bi bil brezsrčen, ampak —?*

Ena mojih slabosti je ta, da se rad prenamagam. Rado se mi zgodi, da stavim nepremišljene predloge.

Tudi sedajle sem stavil predlog, ki sem se z njim morebiti prenamagal. Toda upoštevati morate, da sem že več ko tri tedne sedel v svoji samotni hišici v Limpnah, pisal povesti in se dolgočasil in — pokazal temu dobrodušnemu siromaku njegovo edino razvedrilo, njegov sprehod z brenčanjem. Zal mi je bilo, da sem s tako brezsrčnostjo posegel v njegovo življenje — in moje čustvo me je zapeljalo.

Politične vesti.

+ Stara vetrnica »Slovenski Narod« se je zopet obrnila. Komaj je priobčila stvarni članek vseučiliškega profesorja dr. Kušaja, ki poudarja odlični moralni in narodni pomen katoliške cerkve v državi, že daje prostor nekemu čisto neznanemu gospodu J. Tkalecu iz Zagreba, ki ravno nasprotno »dokazuje«. Ta bogsigavednik se je povzpela do trditve, da je katoliška duhovščina kriva moralnega padanja slovenskega naroda in dokazuje to s tem, da od pada 85 odstotkov deliktov, katere registrirajo zagrebški policija, na ljudi iz Slovenije. To dokazovanje dokazuje le, da je ta Tkalec velika reva. Če n. pr. kakšen Slovenec po zagrebških kavarnah krade površnike ali pa se kakšna ničvrednica iz Slovenije po zagrebških ulicah vlačila, tega ni kriva katoliška duhovščina, ampak milje tega mesta, ki je polno barov, zločinov, filmov in kabaretov, katerih menda ni ustanovila katoliška duhovščina. Da bi ti Slovenci imeli v Zagrebu svoje izobraževalno društvo ali kršćansko poselsko organizacijo ter slovensko službo božjo, bi bil odstotek policijskih kaznovancev gotovo manjši. Kar se pa naše domovine tiče, pa katoliških dežela sploh, bi moralno življenje mas stalo gotovo na najvišji stopnji, ako bi se delovanju cerkve ne nasprotovalo tako kakor se! Da vsi izpolnjujejo zapovedi cerkve, bi ne bilo treba tolikih jetnišnic in norišnic, pa tudi sanatorijev bi za 50 odstotkov manj bilo in država bi prihranila polovico svojega budžeta kakor je to bilo v jezuitski paragvajski državi, kjer se stroškov za policijo ni bilo. Zdaj pa naj g. Tkalec pove, kdo katoliški cerkvi najbolj nasprotuje? Ali mar ne ravno njegovi somišljeniki? Sicer pa naj gospod Tkalec pometa pred hrvatskim pragom, preden hodi svoj nos vtikat v moralno življenje Slovenije. Ta neznane, ki se upa polemizirati s takim znanstvenikom kakor je dr. Kušaj, trdi tudi, da je katoliška jugoslovanska duhovščina kot »nosilec ideje rimske cerkve« vedno »viralna vsako nacionalno manifestacijo«, kvasi nekaj o »preteklih pogreških« jugoslovanske katoliške duhovščine, se sklicuje v svrhu dokaza na škofa Bartolomassija, ki je Italijan, kakor znano, in končno pokaže svoj pravi namen: pozivlja namreč državo, naj katoliško duhovščino še nadalje izstraduje, dokler ne bo padla pred Belgradom na kolena. Ta plemeniti namen gospoda Tkaleca nas oprošča vsake dolžnosti odgovarjati na natolcevanje glede narodnega mišljenja in delovanja jugoslovanske katoliške duhovščine, ki stoji previsoko nad takimi očitki, da bi jo pred njimi branili. Ampak visoko ceni »Slovenski Narod« sodelovanje slovenskega vseučiliškega profesorja, prvega v svoji stroki, da objavlja take replike na njegove članke kakor je ta replika zagrebškega nepoznanca. Morebiti se oglasi jutri v »Narodnem« uvodniku proti dr. Kušaju še Cibrov Jaka.

+ Narodno-napredna stranka. »Uradni list« javlja: Narodno-napredno društvo v Kranju se je prostovoljno razšlo. Gustav Pirc, s. r., bivši predsednik.

+ Napredna koncentracija pokopana. Z ozirom na vest »Kmetijskega lista«, da mislijo starini v obliki »Narodno-napredne stranke« pri skupščinskih volitvah nastopiti samostojno, izjavlja današnji »Sl. Narod«, da »začasno načelstvo narodno-napredne stranke še ni definitivno sklepalo o stališču, ki ga naj stranka zavzame pri bodočih skupščinskih volitvah, to pa je gotovo, da stranka ne bo šla z mladino.« — Potem pa razkriva »Narod« v neki drugi notici načrt mladine, ki da so sklenili kandidirati dr. Žerjavo v nekem sigurnem demokratskem okraju v Srbiji, v Ljubljani pa kandidirati Ljubo Davidoviča, ker so prepričani, da bodo le-tega tudi starini morali voliti. Nato pravi »Narod«, da je »načrt, da bi dr. Žerjav kandidiral v Srbiji prav lep, toda izvedljiv je prav tako malo, kakor Davidovičeva kandidatura v Ljubljani. Ne pomaga nič, kdor je na tleh je na tleh.« — Iz tega se čisto jasno vidi, da starinska »narodno-napredna stranka« ne bo šla pod nobenim pogojem skupaj z mladino, da pa najbrž tudi samostojno ne bo šla v volivno borbo, kjer bi z vso sigurnostjo pogorela, ampak da bo po vsej priliki šla skupno z radikali. Zato pa tudi tako skrbno beleži vsako osebno vest o Niki Zupaniču in Ivanu Šusteršiču in sploh dela samo reklamo za radikalno stranko. Pa bo vseeno pogorela!

+ »Borba za zmago države«. Pod tem naslovom piše »Sumadijski Radikal« 22. t. m.: »Radikalna stranka mora pri sedanjih volitvah vzdržati veliko borbo. Ta borba je mnogo globlja, širja in pomenljivejša kakor je boj za navadno volivno zmago. To je boj za državo, in zmaga radikalne stranke v sedanjih volitvah mora biti zmaga države. Zakaj ena stvar je neoporečna. V štirih letih smo došli do te točke, da je danes radikalna stranka tista stranka, ki predstavlja državo. V sedanjih volitvah bo glasovalo ljudstvo, a ne za radikalno stranko ali proti nji, ampak za državo ali za sovražnike države. Zupanje, ki ga bo dalo ljudstvo radikalni

stranki, bo dokaz njegove vere v državo. To je prva stvar, ki jo mora ljudstvo vedeti. Dolžnost je politično mislečih ljudi, da povedo to ljudstvu jasno in odkrito.«

Glavni sovražnik države — je po tem listu — demokratska stranka! Ako je ta stranka »protidržavna«, potem so drugi še tembolj. Zakaj samo ena je vera prava: vera v radikalno stranko, ki edina predstavlja in tvori državo SHS in ki edina ima danes vladno roko in ki ji edini pašuje g. Nikola Pašić, pravi in edini državnik te lepe »Jugovine«. V »rajni Avstriji« je bil gospod »Mihele« edini državotvorni element, v »Jugovini« je gospod »Niko«. »A« se je v bistvu pravzaprav izpremenil? Samo — farba, farba, farba. Po 18. marcu se bo gotovo — a temeljito, gospod Niko! Tudi v »Jugovini« pride čas, ko bo gospod Niko res »niko«, a ljudstvo gospod z bičem v roki nad njim.

+ O socialistih v Sloveniji poroča belgrajsko »Vreme« sledeče: Včeraj je odpotoval v Ljubljano poslanec dr. Milan Korun z naročilom glavnega odbora stranke, da poravnava spor v podeželski strankarski organizaciji za Slovenijo. V isto svrhu odpotuje v petek v Slovenijo tudi dr. Živko Topalović, ki bo prisostvoval konferenci socialistične stranke v Ljubljani (v soboto) in konferenci v Mariboru (v nedeljo).

+ Mussolini še ne misli na volitve. Italijanski listi poročajo, da je Mussolini odločil, da volitev ne bo pred jesenjo. To pa zato, ker njegova vlada še ni podala ljudstvu vidnih dokazov o blagodejnosti svojega režima. Tudi se ta režim še ni povsod dovolj vkoreninil. V to treba časa in zato se volitve odgodijo. Da stranke ne bodo silile na volitve, Mussolini tudi ne bo dal pred časom skleniti volivnega zakona. Kar se tiče tega, ostane pri tem, da dobi stranka z relativno večino glasov tri četrtine mandatov, ostala četrtina se razdeli po proporciji. Sedanje zbornice se namerava Mussolini poslužiti, kolikor je nujno potrebno, v ostalem bo vladal brez nje.

Volitve v Pokojninski zavod za nameščence.

»Nadstrankarsko« glasilo Slavenske in Slovenske banke »Jutro« skuša dne 24. t. m. v dveh kolonah braniti »Strokovno in nadstrankarsko list«, katero so gospodje teh zavodov postavili za volitve v Pokojninski zavod za nameščence, hoteč tako dobiti zavod v svoje roke.

V potu svojega obraza skuša izpodbiti dejstva navedena v članku, kjer smo konstatirali, da je na kandidatni listi lažnostkovne in nadstrankarske liste samo v prvi skupini 15 nameščencev Slavenske in Slovenske banke, dalje je 5 nameščencev »Jutra« in da ostali del kandidatorov tvorijo nameščenci podjetij, ki so v direktni odvisnosti navedene skupine. Ker resničnih navedb ne more ovreči, imenuje vse skupaj laž.

Ponovno konstatiramo: 1. da je Ministrstvo za socialno politiko imenovalo v delavsko zbornico v imenu zasebnih nameščencev ljudi, katerih ni zasebnih nameščencev, 2. da je bila pozvana delavska zbornica, da imenuje izmed zastopnikov zasebnih nameščencev v delavski zbornici svetnike za Pokojni zavod. Pri tej priliki je hotel večinski klub delavske zbornice nominirati za svet zasebnega nameščence, funkcionarja strokovne organizacije. Tej kandidaturi pa sta se gg. Lovšin in Urbančič uprli, češ da ga je škoda predlagati, ker ne bo nikakor imenovan. Iz tega sledi, da sta onadva indirektno odločevala pri nominiranju kandidatov za svet, ker sta imela na svoji strani kompetenco, t. j. oddelek ministrstva za socialno politiko v Ljubljani.

Seveda gre gospodi okoli Slavenske in Slovenske banke in »Jutra« predvsem za promocijo, ki se bo nabralo v bodoče pri Pokojninskem zavodu. Za te denarce je bilo že vse pripravljeno in poskrbljeno, da pride v njih roke. V ta namen so nekateri gospodje svetniki že pred meseci, ko še ni nihče razven njih poznal statute, sondirali teren med zavarovanci pod »strokovno in nadstrankarsko« firmo. Razpošiljali so svoj list in blanco-izjave za kandidature. Se-le ko so smatrali, da je prišel njihov pravi čas, so razpisali volitve.

Gospoda ni računala s tem, da zavarovanci z budnim občinstvom pazijo na svoje premoženje in se sedaj ne morejo vživeti v to, da bi poleg trahantov njih bančne skupine mogel še kdo drugi imeti besedo v Pokojninskem zavodu.

Kar se tiče pritiska na nameščence, konstatiramo, da se je od strani šefov, ki so odvisni od zgoraj navedenih bank v Ljubljani, n. pr. H. & K., z grožnjo odpovedi službe pritiskalo na nameščence, da so morali oddati svoje glasovnice laži-nadstrankarski listi.

Pozivljamo vse volivce, da se ne dajo vplivati od nikogar in vsak pritisk prijavijo akejskemu odboru »Združenih zasebnih nameščencev«. Naša lista je neodvisna lista združenih zasebnih nameščencev; trditve »Jutrovc«, da je postavljena v interesu katke banke, je navadna lopovščina, katero more zapislati le stvor, ki misli, da morajo biti vsi zasebni nameščenci ponižni sluge bank kot je on sam.

Tovariši! Tovariši! Lista združenih zasebnih nameščencev se po svoji sestavi garantira za strogo objektivno in nesebično upravo Pokojninskega zavoda, ker so na njej zastopniki raznih krajev in podjetij v Sloveniji in Dalmaciji brez razlike strank. Nasprotno laži-nadstrankarska lista pa je privesek gotove politične klike, ki odstranjena iz vlade, besno psuje in bije okoli sebe, svesta svoje onemoglosti in brezposlemnosti. Ker ne more več z nasiljem vladati, Vas skuša sedaj z lažjo preslepiti, da ji vsaj za nekaj časa podaljšate eksistenco.

Vse za neodvisno, svobodno izbrano listo: »Združenih zasebnih nameščencev«!

Združeni zasebni nameščenci.

Dnevne novice.

— Shod zaupnikov SLS za krški okraj se vrši v četrtek, 1. februarja 1923 ob enajstih v Radečah pri Zidanem mostu v dvorani okrajne posojilnice. Zaupniki naj se polnoštevilno udeležijo tega shoda, ker bo na dnevnem redu razgovor o volitvah. — Tajništvo SLS.

— Znana svinčena afera, tako piše današnji »Slovenski Narod« je, kakor čujemo, stopila v akuten stadij. Sodna preiskava je končana. Besedo dobi sedaj državni pravdnik, vendar pa se ni nadejati, da bi vsprlo ogromnega materiala prišlo že v doglednem času do sodne obravnave. Naravno je, da nimamo nobenega vpogleda v rezultate preiskave, to pa lahko trdimo, da bo ta afera, in na se zaključiti tako ali drugače, dvignila še mnogo prahu v naši javnosti, vendar pa je v splošnem interesu, da se afera že enkrat razčisti. — Beležimo kot kronisti.

— Gg. katehetom. Uradni list št. 8 z dne 22. januarja 1923 prinaša obrazec za naznanje radi nakazila nagrade za verouk. Dotični uzorec ima naslov: Prijava za nagrade za verouk na ... ter obsega sledeče navpične predelke: 1. Ime veroučiteljevo, njega priimek in bivališče (pošta). 2. Številno dejanskih ur a) šola v (na ...) b) in sicer za dobo (posebej: od 1. I. 1921 do 30. IV. 1921, od 1. V. 1921 do 31. XI. 1921, od 1. I. 1922 do 31. VII. 1922. 3. Katere zneske je prejel od sedaj za ta čas (posamezno in skupaj). 4. Nagrade (ne izpolni stranka). 5. Še nenakazani znesek (ne izpolni stranka). 6. Pripomba: Prijavo mora poslati vsak dušni pastir-veroučitelj, tudi oni, ki so že prejeli mesečno plačo za 20 in več tedenskih ur. Kraj, dne ... 1923. Podpis veroučiteljev. — Št. ... Šolsko vodstvo v (na) ... dne ... Pošt. — Podpis. — Gospodje katehete naj zato sami načrtajo obrazec po naštetih šestih predelkih. Drugi predelek ima dve podrubriki. Dobe se vpišejo v tem predelku (drugi podpredelek) vertikalno ena pod drugo.

— Člane slovenske sekcije Udruženja novinarjev uljudno vabim na sestanek pri Mraku v nedeljo ob desetih dopoldne, da se končno konstituiramo sekcija naše sindikalne organizacije. Prosim spričo stanovske važnosti te zadeve, naj se ga po možnosti vsi člani udeležijo. — Franc Terseglav, predsednik pripravlj. odbora sind. organizacije.

— So bankovci po 25 par denar ali niso? Državni uslužbenci dobivajo velik del svojih skromnih prejemkov izplačan v bankovcih po 25 par, katerih oddati ne morejo. Državni uslužbenec ima n. pr. dolg pri vodstvu za preskrbo drv in hoče plačati svoj obrok pri banki, kjer ima imenovano vodstvo svoj račun. Toda banka ne sprejme plačila, češ, da teh bankovcev ne sprejema. Vodstvu gre naznaniti, kaj se mu je zgodilo, in tamkaj ponuja plačilo, katero je pa tudi zavrnjeno, češ, da vodstvo denar a sploh ne sprejema. Naroči se mu, da mora plačati pri banki, ker bi se mu sicer zaračunale 14 in pol odstotne obresti. Kaj naj stori ubogi državni uslužbenec? On ponuja plačilo v bankovcih, kakršne je prejel, pa nihče jih ne sprejema. Ali naj bo tudi tukaj tepen državni uslužbenec? Finančna uprava naj pove, ali so ti bankovci denar ali ne. In če so, naj določi, do katerega zneska jih mora vsakdo sprejeti, če pa niso, naj naroči pošto čerkovnemu uradu, da ne bo izplačeval plač državnim uslužbencem v teh bankovcih.

— Uradni List pokrajinske uprave za Slovenijo priobčuje v številki dne 24. jan. t. l. imena predsednikov in članov glavnih volivnih odborov v Sloveniji, dalje zakon o izvedbi delne razlastitve veleposestev za javne interese, kolonizacijo in napravljanje delavskih in uradniških stanovanj in vrtov, potem zakon o postopanju z zgradbami veleposestev, ki se smejo zavezati za agrarno reformo, zakon, kako je dajati v zakup ona posestva, ki ne dosežajo določenega maksimuma za odvajanje, zakon o plačevanju pristojbin dobrovoljcem in naseljenikov za dodeljeno zemljo, naredbo o pobiranju uvozne carine in taks v srebru in več drugih naredb in razglasov.

— Tečaj za sadjarje. V dneh od 15. do 17. februarja 1923 se vrši na kmetijski šoli na Grmu trodnevni sadjarski tečaj. Tečaj ima namen, da izuči sadjarje in kmetovalce v pravilnem vagananju, cepljenju, saditvi in oskrbovanju sadnega drevja ter v umni uporabi sadja. Poučevalo se bode ne

samo z besedo, temveč tudi praktično. Drevničarstvo in umno sadjarstvo bi nam lahko doneslo lepe dohodke, ako bi se ga z vnuemo oprijeli. Zato naj bi se tečaj v obilnem številu udeležili zlasti mladeniči in mlajši kmetovalci. Revni in oddaljeni dobijo tudi prispevek v hrani. — Kdor se misli udeležiti, zgledi naj se po dopisnici takoj, najpozneje pa do konca meseca pri ravnateljsvu drž. kmet. šole na Grmu, p. Novomesto.

— Tečaj za pridelovanje in pravilno uporabo krme. Naša živinoreja zadnja leta silno trpi pod pomanjkanjem krme. Temu pa ni kriva samo dvoletna suša, temveč v veliki meri tudi pomanjkljivo oskrbovanje in gnojenje travnikov in deteljšč. Da se kmetovalcem pokaže, kako je dvigniti pridelek na krmi in kako je z njim ravnati in varno gospodariti, priredi drž. kmet. šola na Grmu teoretično-praktičen tečaj za umno pridelovanje in pravilno uporabo krme. Ta tečaj se vrši dne 19., 20. in 21. februarja t. l. Revni in oddaljeni udeleženci dobe na zavodu prispevek v hrani. Priglasiti se je ravnateljstvu čimprej, najpozneje do 10. svečana t. l.

— Izseljevanje v Meksiko. Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja: Vsi oni izseljenec, ki se pripravljajo, oziroma ki so se namenili izseliti se v Meksiko, se opozarjajo, da vlada tamkaj splošna stagnacija v delu in da za sedaj ni izgleda za izboljšanje tamkajšnjih razmer.

— Potnikom na Češkoslovaško. Češkoslovaška vlada opozarja inozemce, ki potujejo na Češkoslovaško, da se morajo oglasiti v kraju, v katerem ostanejo nad 24 ur, pri prihodu in odhodu na občinskem uradu. Zglasitev se zabeleži v potni list.

— Nova šiba v sevastopoljski guberniji. V sevastopoljski guberniji so se pojavile seleece se poljske miši v nepreglednih jatah. Miši prihajajo preko reke Don in se slihi njihovo cvilenje po več milj daleč. Na ozimni in drugih nasadih delajo miši ogromno škodo.

— Kolo ukraden. Posestniku Josipu Gostinčarju v Beričevem je bilo ukraden kolo.

— Čevlje kupujte od domačih tovaren tvrdke Peter Kozina z znakom Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 3322

Štalske novice.

Požar v delavnici južne železnice v Mariboru.

Maribor, 25. jan. (Izv.) Ob pol 12. ponoči je izbruhnil velik požar v delavnici južne železnice na Koroškem kolodvoru. Ogenj je izbruhnil v skladišču za strojno o. e. Na lice mesta se je takoj odpeljal prvi oddelek ognjegašev pod vodstvom dr. Schmiedererja. Takoj na to je bil pozvan k požaru drugi oddelek ognjegašev.

š Pravda zaradi celjske nemške hiše se je te dni na okrožnem sodišču v Celju kot prvi instanci končala. Razsodba proglašuje svojočasno pogodbo med nekaterimi celjskimi Nemci in razpuščenim društvom »Deutsches Haus« kot neveljavno.

Primorske novice.

p Fašisti slovanskemu prebivalstvu. »Edinost« poroča, da so te dni zborovali v Trstu politični tajniki vseh fašističnih organizacij v novi tržaški pokrajini. Tu so med drugim zavzeli stališče nasproti slovanskemu prebivalstvu in odobrili proglaš, ki naj se razširi med Slovani. Proglas slove: »Politični tajniki fašjev tržaške pokrajine so proučili razmerje med fašizmom in drugorodci ter naglašajo potrebo, da se delo za pomirjenje ter za politično in socialno odrešitev naših pokrajin nadaljuje v bolj civilizirani obliki, katera lahko bolje zagotovi nalojalnejše sožitje z ozirom na slovansko pleme. Obenem pa smatrajo, da imajo pravico odločno protestirati proti postopanju gotovih slovanskih listov, predvsem proti delu »Edinosti«, katera skuša s sredstvi, ki so dostojna najbolj jezuitske šole, omalovaževati in potvarjati dobroto in resnobo načel, ki vodijo narodno državo, ter si zraven tega prizadeva omalovaževati delovanje in dostojanstvo julijskega fašizma, kateri se udeležuje in ponaša s programom miru in reda za zmago ene same stvari, ene same domovine, namreč italijanske«. Da čutijo fašisti sami potrebo »bolj civilizirane oblike« v boju proti slovanski narodni manjšini, je že mogoče, saj so s svojimi činni omadeževali zgodovino ne samo italijanske, ampak človeške kulture sploh. Toda dvomim, da bi bili njihovi ljudje sposobni za plemenitejši boj, pregloboko so jih prepojili z barbarskim nacionalnim šovinizmom. Dokler bo fašizem v Italiji najvišji zakon, tako dolgo bo Italija dežela nasilja in brezzakonja. Da bo to končno le njej sami v škodo, je jasno.

p Kaznovani goriški fašisti. Vodstvo goriške fašistovske zveze je dobilo od glavnega tajnika fašistovske stranke brzogovno sporočilo, da se goriška zveza razpušča in priklopi furlanski zvezi. Razpuščen je tudi goriški fašjo. To je kazen za domače go-

riške fašiste, ker so se upirali degradaciji Goriške v podprefekturo.

Promocija. Za doktorja državnih ved je bil na gospodarsko-socialno-znanstveni fakulteti v Kolnu na Nemškem promoviran Joža Sinigoi iz Dornberga.

Umrl je v Škoduju pri Trstu 21 letni Savo Šuman, kandidat IV. tečaja mariborskega učiteljskega.

Novi predpisi o polnoletnosti. Z dnem 6. februarja t. l. stopijo v veljavo novi zakoni predpisi o polnoletnosti. Polnoletnost nastopi za oba spola z dopolnjenim 21. letom. Samo ako se hoče moški oženiti, tega brez dovoljenja očeta ali varuha ne more storiti, ako ni dopolnil 25. leta. Za ženske ta omejitev ne velja.

Gosnodarstvo.

Rok za vložitev dohodninskih napovedi in naznanil o izplačanih službenih prejemkih. Davčni zavezanci se opozarjajo, da finančna delegacija še ni objavila roka za vložitev omenjenih napovedi in naznanil za leto 1923, ampak da izide o tem razglas, ki bo določal rok do konca februarja t. l. še le te dni v Uradnem listu. Rok za vložitev torej ne poteče, kakor prejšnja leta že koncem januarja, ampak še le koncem februarja 1923.

Državna trošarina. V mesecu decembru so znašali trošarinski dohodki 60.459.229,96 Din.

BORZA.

Zagreb, 25. jan. (Izv.) Devize: Pešta 2.95—4, Berlin 0.49—0.50, Italija 4.90—4.99, London 485—495, Newyork 99—100, Pariz 6.80—6.85, Praga 2.80—2.9750, Dunaj 0.1370—0.1425, Zürich 18.90—19.10. — Valute: lire 4.73—4.79, dolar 94—98.

Curih, 25. jan. (Izv.) Devize: Pešta 0.2050, Berlin 0.0250, Italija 25.65, London 24.97, Newyork 536, Pariz 34.40, Praga 15, Dunaj 0.0075, Bukarešt 2.60, Sofija 3.20, Beograd 5.10, Varšava 0.0175, Holland 211.75. — Valute n. a. K 0.0078.

Ljubljanske novice.

Ij Organizacija javnih nameštencev, somišljenikov SLS vabi svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo shoda javnih nameštencev v nedeljo, dne 28. t. m. ob 11. uri dopoldne v Mestnem domu. Odbor.

Ij Kurz iz zgodovine umetnosti. V soboto, dne 27. t. m. se vrši peto predavanje. Tema: »Gotska arhitektura in plastika«; predavatelj dr. Fr. Stelč. Začetek točno ob 6. uri. Sejna dvorana biv. deželne dvorice. Vstopnice pri vходу.

Ij Spored zabavnega večera, ki ga priredi v nedeljo zvečer ob 7. uri v Rokodelskem domu Stalna prosveta objavimo radi pomankanja prostora v jutrišnji številki.

Ij Knjigovodski tečaj Prosvete frančiškanske župnije. Ako se prihlasi zadosti udeležencev, se bo vršil od pričetka februarja t. l. dalje trimesečni knjigovodski tečaj. Prednost pri sprejemu imajo oni, ki so obiskovali lanski tečaj, ker bo letošnji pravzaprav le nadaljevanje lanskega. Pončevalo se bo vsak torek od 19. do 21. ure na Državni dvorazredni trgovski šoli. Pozivamo interese, da se prihlase vsaj do 31. t. m. v pisarni I. delavskega konzumnega društva v Zvezdi v depoldanskih urah. Tu zvedo tudi vse pogoje. Pričetek tečaja bo pravočasno naznanjen v »Slovenca«.

Ij Šolsko prosvetno društvo priredi v nedeljo, 28. t. m. ob pol 6. uri zvečer v samostanski dvorani v Spodnji Šiški sklopično predavanje, na katerem bo razlagal msgr. Steska zanimivosti o Lurdu. Vabimo občinstvo k mnogobrojni udeležbi, da se bo fond za zidanje nove cerkve, ki mu je namenjen ves dohodek, primerno povišal. — Odbor.

Ij Stanovanjskim najemnikom, ki se glede najemnine ne morejo pogoditi s hišnim gospodarjem, objavljamo na razna vprašanja, da je stanarino založiti pri mestni blagajni, najumestneje v obliki hranilne knjižice, ker mestni magistrat vsled obilnega posla ne bi mogel skrbeti za nalaganje in obrestovanje založenih svot. O višini preporočene stanarine razsoda stanovanjsko razsodišče in je dotične pisne vloge vlagati pri stanovanjskem uradu na Dunajski cesti.

Ij Razširjenje plinovega omrežja. Vodstvo mestne plinarne sporoča: Ljubljanska mestna plinarna namerava v poletju oziroma že v pomlad razširiti plinovo omrežje čez železniški tir južne železnice po poti na Rožnik in Rožno dolino. Zato napreča vse hišne posestnike in stanovanjske najemnike v omenjenem delu mesta naj se prijavijo mestni plinarni, ako nameravajo rabiti plin za kuhinjsko in razsvetljavo. Od števila odjemalcev plina je odvisno ali se bo plinovo omrežje razširilo tudi na ta del mesta. Prijave, ki se naj vložijo do 15. februarja t. l., postanejo obvezne šele po odločitvi proračuna s strani stranke.

Ij Nepošten natak. Niko Rajkovič je bil 6 mesecev v Tratinčkovem hotelu natak. Ko je odšel plačljivi natak Boris Simandl na dopust, za je Rajkovič okradel in ga oškodoval za 3260 kron. Okradel je tudi blaga Franceta Petriča, ogoljufal Viktorja Gundigerja za par čevljev in za 280 kron. Rajkovič je prisodilo deželno sodišče 6 tednov težke ječe.

Ij Goljuf. Jakob Sagaj si je znal pridobiti ko. dimnikarski pomočnik tlakovine za dimnikarske račune, ko je delal pri Vrhovcu v Ljubljani. Te je na to izpolnil in ogoljufal 48 strank za 23.399 kron 80 vin. Sedel bo zato 1 leto v ječi.

Vestnik S. K. S. Z.

SLOVENSKA KRŠČANSKA ŽENSKA ZVEZA

javlja, da je sprejela doslej kot redne članice sledeče organizacije na Kranjskem: Ajdovec — ženski odsek izobraževalnega društva »Skrjanček«. Dob — Dekliška zveza. Dol — ženska zveza. Dovje — ženski odsek izobraževalnega društva. Homec — ženski odsek prosvetnega društva. Kamnik — krajevna ženska organizacija. Kranjska gora — ženski odsek kat. slov. izobraževalnega društva. Ljubljana — Krekova prosveta. Prečna — ženski odsek izobraževalnega društva. Predosje — Dekliška zveza. Ribno — Dekliška Marijina družba. Sostro — »Bogomila«, ženski odsek kat. slov. izobraževalnega društva. Stranje — ženski odsek izobraževalnega društva. Sv. Gregor — Tretji red sv. Frančiška; Marijina družba. Št. Rupert — Dekliška zveza, odsek kat. slov. izobraževalnega društva. Toplice — Celokupno ženstvo. Trebnje — ženski odsek izobraževalnega društva. Vič — Gospodinja; Krekova prosveta. Ziri — ženski odsek kat. izobraževalnega društva. — Ove organizacije, ki so se javile in še niso sprejete, prosimo, da vpošljejo seznam odborice, število članice in, kjer gre za Marijine družbe in Tretjerečnice, dovoljenje cerkvenega voditelja. Za sprejem organizacije dobe v prihodnjih dneh prepis pravil SKZZ in prvo okrožnico za skupno delovanje. Svoje želje glede predavanj oz. erudicijnih tečajev naj naslovijo na tajništvo SKZZ, Ljubljana, Poljanski nasip 10. Obenem opozarjamo, da naj naročijo glasilo slovenske mladine »Naš dom« (Celje, hotel Beli vol), ki prinaša članke in navodila SKZZ. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. Organizacije na Kranjskem in Koroškem, ki se še niso javile, vabimo k prijetni. Osrednjo zvezo štajerskih Dekliških zvez prosimo, da pošlje seznam prijavljenih društev. — Predsedstvo SKZZ.

Narodno gledališče.

OPERA.

Petek, 26. januarja: »Gorenjski slavček«. Red A. Sobota, 27. januarja: »Triptichon«. Red C. Nedelja, 28. januarja: »Nižava«. Izven. Ponedeljek, 29. januarja: Zaprt.

DRAMA.

Petek, 26. januarja: »Lilium«. Red D. Sobota, 27. januarja: »Živi mrtveci«. Delavska predstava. Znižane cene. Izven. Nedelja, 28. januarja: »Lilium«. Ob treh popoldne Izven. »Vojček«. Ob osmih zvečer. Izven. Ponedeljek, 29. januarja: »Madame Sans Genec«. Red E. »Gledališki list« št. 15 prinaša med drugimi sliko in nekrolog Pavla Ločnika, črtico o Vojčku izpod peresa O. Šesta in zanimivo »Razno«.

Cerkveni vestnik.

c Conferenca sodalitatis bo 7. febr. na Breznici za polovico dekanije radoljske. Za četek ob pol 11. uri.

c Kardinal Bourne častni doktor oxfordske univerze. Koncem minolega leta se je izvršil na Angleškem pomemben dogodek: Oxfordska univerza, trdnjava angleškega in anglikanskega protestantizma je imenovala za svojega častnega doktorja Westminsterkega nadškofa kardinala Bourneja. — Na obnem zboru Zveze katoliških dijakov na oxfordskem vseučilišču je govoril konvertit G. K. Chesterton.

c Amerika za misijonstvo. V Severni Ameriki lepo procvita misijonska misel. V 1107 misijonskih krožkih je organiziranih 209.973 katoliških dijakov. Severnoameriška misijonska družba svetih duhovnikov v Marykuolu že deluje na Kitajskem, sedaj pa prevzame misijonsko pokrajino v Koreji ter ustanovi v to svrhu svojo prokuro na Japonskem.

Turistika in sport.

Kranjska podružnica SPD priredi občni zbor dne 5. febr. t. l. ob 19. uri v Kranju v mestni posvetovalnici z običajnim »vzporedom«. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora.

Poizvedovanja.

Našla se je broža s tremi slikami. Dobi se Cesta na Loko 3.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebo, etrov	Velikost oblakov v mm
24. I. 21 h	746.7	-1.1	0.9	jasno	—
25. I. 7 h	747.8	-1	1	obl.	—
25. I. 14 h	746.9	3	1.4	jasno sever	—

Izjava. Podpisani lastnik anonimnega in reklamnega podjetja J. ZORMAN, Ljubljana, Gledališka ulica 2, izjavljam, da VLADIMIR SLAJPAK od 23. t. m. dalje ni več pri meni uslužben ter ni upravičen nabirati oglase in sprejemati plačil za moja tvrdo. Vsa naročila za oglase v jugoslov. reklamnih stenskih načrtih naj se pošljejo direktno na pisarno v Ljubljani: Gledališka ulica 2. — Telefon 231. — JOŽE ZORMAN, anonimno in rekl. podjetje.

Poziv

g. Franju OMAN, agent.

Ker na moj opomin ne pošljete ne naročil, ne obračuna, Vas tem potom poslednjič opominjam, da zadostite svoji dolžnosti, sicer ste odpušteni.

Ivan Gjurić, Zagreb, Vlaška ulica 16.

Sploš. mizarska dela

stavbena, postalna in pohištvena, izvršuje dobro in najceneje tvrdka LOTRIČ IN SIN, Tesarska ul. 3 (Karlovska cesta), Ljubljana.

ZALOGA POHIŠTVA.

izdelava vseh vrst BLAZIN, ZIMNIC, PERESNIC, DIVANOV, OTOMAN in vsa padajoča tapetniska dela po najugodnejših cenah V zalogi tudi morska trava. — PETER KOBAL, zaloga pohištva in tapetniska delavnica, KRANJ. 5308

Snažno stanovanje

z večjo sobo in event. še 1 manjšo kuhinjo ter pritliklami v parterju ali 1. nadstropju, išče mirna stranica brez otrok za mesec junij. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod »Junij« na anonimno družbo ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Sukno

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

GARJE

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftomazilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošt. 7 Dn. pri TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

PERILO

za dame, gospode in otroke po zmernih cenah pri A. SINKOVIC nasl. K. SOSS LJUBLJANA, Mestni trg št. 19

Prodaja vina.

V večjih in manjših partijah je naprodaj VINO letnika 1922. Približja pojasnila daje: Ravateljstvo nadbiskupskih dobav, Zagreb, Vlaška ulica 75.

Skladišče

iščem v našem v sredini mesta, ali pa kupim staro hišo

za preureditev v skladišče. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »skladišče« 455

Reak. prilika za kolesarje!

Oglejte si veliko zalogo ravnokar dostih KOLES (biklov) za moške in ženske.

»Na boljša angleška znamka.« Ne zamudite ugodnega nakupa, dokler traja zaloga! — konkurenca ce. el — Za obilen po-ot vabi tvrdka JOS. SELOVIN-ČUDEN, Ljubljana, Mestni trg 13.

Predpust 1923!

Svila za plesne obeke
Krop " " "
Atlas " " "
Batist " " "
Etalim " " "
Rohavice za dame in gospode
Nogavice za dame in gospode
Elita toaletni izdelki

LJUBLJANA Mestni trg 10

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

ZASTOPNIKA

za JUGOSLAVIJO išče večja berlinska uvozna in izvozna tvrdka za prodajo strojev raznih vrst, igrač, anilin in lakastih barv, lesenega in usnjenelega blaga, parfumerij, medicinske blaga, email in kovinastega blaga. Event. se odda Genera. no zastopstvo za Jugoslavijo.

WELTWARE EIN- UND AUSFUHR G. M. B. H. Berlin W. 62, Kleiststrasse 36, odd. Jugoslavija.

I. jugoslovanska Ivorica in klobučica za čevlje

je začela obratovati v Stranšču pri Kranju ter se priporoča vsem cenjenim trgovcem za obilna naročila.

Ivan Prežern, Kranj.

Ako še niste, pošljite naročnino!

ELIN, družba za električno industrijo d. z. o. z.

ELIN gradi električne centrale. ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke. ELIN projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi s elektrotehniko.

Tehnične pisarne in zaloge: Ljubljana, Dunajska cesta palača Ljubljanske kreditne banke, I. nadst. V trdnjaki ul. ca 11.